

ชื่อวิทยานิพนธ์ แนวคิดและบทบาททางการเมืองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่มีต่อการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย นางสาวกาญจนา วิสุทธิวัฒน์ **ปริญญา** รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ธโรธร ผู้ทองคำ (2) รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งพงษ์ ชัยนาม

ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สาเหตุ ความเป็นมาและสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อแนวคิดและบทบาททางการเมืองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (2) แนวคิดและบทบาททางการเมืองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ (3) ผลกระทบจากแนวคิดและบทบาททางการเมืองของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่มีต่อการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า (1) จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นผู้นำที่เผด็จการอำนาจนิยม กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ กล้ารับผิดชอบ เนื่องจากการอบรมกลุ่มเมขลา และประสบการณ์ทางการเมือง ได้รับอิทธิพลจากการศึกษาในโรงเรียนทหาร แสวงหาความชอบธรรมในการปกครองประเทศจากเหตุการณ์ทางการเมือง อันได้แก่ภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์และปัญหาทางเศรษฐกิจ อิทธิพลของธนาคารโลกและอิทธิพลเงินกู้จากสหรัฐอเมริกา ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้การยอมรับในฐานะลูกหลาน (2) จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ มีแนวคิดในปกครองแบบอำนาจนิยม สร้างฐานอำนาจโดยอาศัยกฎหมาย แนวคิดในการปกครองแบบพ่อปกครองลูก แนวคิดทุนนิยมสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชนและต่างประเทศ การขยายตัวของภาครัฐไปสู่ชุมชนมากขึ้น ส่งผ่านแนวคิดและนโยบายไปสู่ประชาชน โดยอาศัยแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 มาใช้พัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างมีระบบ เกิดการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมอย่างกว้างขวาง ความเป็นอยู่ของประชากรดีขึ้น ได้รับการศึกษาและการดูแลสุขภาพอนามัยอย่างทั่วถึง เศรษฐกิจดีขึ้น (3) ด้วยแนวคิดและบทบาททางการเมืองทำให้การเมืองหยุดชะงัก มีการปราบปรามลัทธิคอมมิวนิสต์ และมีการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของชุมชน ที่หันไปให้ความสำคัญกับวัตถุเพิ่มมากขึ้น หนี้สินคนชนบทเพิ่มมากขึ้น เกิดแรงงานอพยพเข้าเมือง การนุกรุกทำลายป่า แหล่งอาหารตามธรรมชาติถูกรุกราน เป็นปัญหาสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

คำสำคัญ แนวคิดและบทบาททางการเมือง จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Thesis title: Political Concepts and Roles of Field Marshall Sarit Thanarat that Affected the Development of the Northeast

Researcher: Miss Kanchana Wisutiwat **Degree:** Master of Political Science (Politics and Government)

Thesis advisors: (1) Thasothorn Tootongkam, Associate Professor; (2) Dr. Rungpong Jayanama, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objectives of this research were to study: (1) causes, background and environment that influenced the political concepts and roles of Field Marshall Sarit Thanarat; (2) the political concepts and roles of Field Marshall Sarit Thanarat; (3) impacts of the political concepts and roles of Field Marshall Sarit Thanarat that affected the development of the northeast .

This was a qualitative research based on a review of the related document and research.

The results showed that (1) Field Marshall Sarit Thanarat was an authoritarian dictator who dared to think, dared to act, dared to decide and dared to take responsibility due to socialization, and his political experiences. He was influenced by his education in a military academy. He sought legitimacy in governing the country from political events, i.e. the communist threat, economic problems, the influence of the World Bank and the influence of loans from the USA. Citizens in the northeast accepted General Sarit Thanarat as one of their own. (2) Field Marshall Sarit Thanarat's governing concept was authoritarian. He built a power base using the law, the paternal governing system, capitalism to support private sector and foreign investment and the expansion of the state to reach rural areas. He transmitted his concepts and policies to the people via the first national economic development plan, which was used to systematically develop the northeast. This resulted in broad industrial development, a better quality of life for the people, better access to education and health care and a better economy. (3) Field Marshall Sarit Thanarat's political concepts and roles caused the stagnation of Thai political culture, the communist suppression, and the change of community culture to become more materialistic. Rural people's debts rose, more labor migrated to the cities, forest land was destroyed, and natural food sources were damaged. All these problems have had long-lasting repercussions until today.

Keywords: Political Concepts and Roles, Field Marshall Sarit Thanarat, Development of the Northeast